

Justus ry/r.f.

Code of Conduct

Sisällysluettelo

1. Tausta ja tarkoitus

1.1. Menettelyohjesäännön sisällön muokkaaminen

2. Sovellettavuus

3. Soveltaminen tapahtumissa

3.1. Tapahtumissa käyttäytyminen

3.2. Tapahtumien järjestäjille

4. Häirintätapauksesta ilmoittaminen

5. Code of Conductin rikkomukset

5.1. Code of Conductin soveltaminen ulkopuolisten tahojen yhteydessä

5.2. Yhdenvertainen kohtelu ja läpinäkyvyys

5.3. Häirintäyhdyshenkilöiden sekä “hyvisten” kurinpidolliset valtuudet

5.4. Code of Conductin rikkomisesta seuraava menettely

5.5. Jos rikkomuksia tapahtuu luottamustehtävässä toimivan toimesta

6. Code of Conductista tiedottaminen

1. Tausta ja tarkoitus

Code of Conduct (CoC) on ohjesääntö, joka määrittelee, miten toimia Justus ry/r.f.:n tiloissa ja tapahtumissa sekä yleisesti toiminnan parissa ainejärjestömme arvoja kunnioittaen. Ohjesäännössä määritellään, millaista käyttäytymistä odotamme kaikilta toimintaan osallistuvilta ja millaisen kuvan haluamme välittää Justuksesta muille.

Code of Conductin avulla voimme ennaltaehkäistä häiritsevää käytöstä ja varmistaa, että Justus on turvallinen paikka niin jäsenistölle kuin kaikille toiminnan parissa vieraileville. Tavoitteenamme on luoda yhteisö, jossa jokainen tuntee olonsa tervetulleeksi ja arvostetuksi.

1.1. Menettelyohjesäännön sisällön muokkaaminen

Hallituksen tulee kuulla yhdistyksen kokousta ennen Code of Conductin sisällön muokkaamista.

2. Sovellettavuus

Code of Conduct koskee kaikkia Justuksen jäseniä, vapaaehtoisia, tapahtumissa vierailevia, yhteistyökumppaneita sekä Justuksen tai sen alaisten toimijoiden ja projektien luottamushenkilöitä. Tämä ohjesääntö pätee myös yhteistyössä muiden ainejärjestöjen kanssa järjestettävissä tapahtumissa soveltuvin osin. Käsiteltäväksi voidaan ottaa myös Justuksen tapahtumien ulkopuolinen toiminta, mikäli hallitus tai häirintäyhdyshenkilöt katsovat kyseisen toiminnan olevan riittävän vakavaa tai kytkeytyvän Justukseen tai sen jäsenistön turvallisuuteen.

Justuksen hallitus ja sen puheenjohtaja valvovat tämän säännösten noudattamista. Äärimmäisissä tapauksissa hallitus voi rajoittaa henkilön oikeutta osallistua tapahtumiin ja muuhun toimintaan, mikäli tämä toimii ohjesäännön vastaisesti tai muuten häiritsevästi. Jäsenen erottamisesta päättää yhdistyksen kokous yhdistyslain nojalla. Kaikki mahdolliset rikkomukset käsitellään luottamuksellisesti ja henkilökohtaisesti, kaikkia osapuolia kunnioittaen.

Jos suomen- ja ruotsinkielisissä Code of Conductin kohdissa esiintyy kielestä tai tulkinnasta johtuvia eroja, ohjesääntöä tulkitaan Justuksen yhdenvertaisuussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti ja tapauskohtaista harkintaa käyttäen.

3. Soveltaminen tapahtumissa

Code of Conduct keskittyy erityisesti tapahtumissa mahdollisesti syntyviin tilanteisiin. Haluamme varmistaa, että jokainen tapahtuma on häirinnästä vapaa ja turvallinen kaikille sukupuolesta, sukupuoli-identiteetistä, iästä, seksuaalisesta suuntautumisesta, vammaisuudesta, ulkonäöstä, ihonväristä, etnisestä taustasta, uskonnosta tai muusta vastaavasta syystä riippumatta. Sopimaton käytös, mukaan lukien kaikenlainen väkivalta, ei ole toiminnassamme sallittua.

Yhdenvertaisuussuunnitelman mukaisesti ennaltaehkäisevänä toimenpiteenä iltatapahtumissa on aina nimetty henkilö tai henkilöitä, jotka ovat valmiina auttamaan tilanteissa, joissa ilmenee epäasiallista käytöstä. Vastuuhenkilöt ja yhdistyksen hallitus ovat aina valmiina tukemaan ja auttamaan tilanteissa, joissa esiintyy epäasiallista kohtelua.

Jokaisen häirintää tai epäasiallista käytöstä havaitsevan tulisi mahdollisuuksien mukaan pyrkiä puuttumaan tilanteeseen esimerkiksi käskemällä häiritsijää lopettamaan epäasiallisen käyttäytymisensä ja toteamalla, ettei tämän käytös ole hyväksyttävää.

3.1. Tapahtumissa käyttäytyminen

Ole tietoinen ympäristöstäsi ja muista osallistujista tapahtumissa. Vältä halventavaa ja syrjivää käytöstä sekä kieltä. Muista, että laittomien huumeiden käyttö ja hallussapito on kielletty Justuksen tapahtumissa, ja väkivaltaista käytöstä ei hyväksytä lainkaan.

Jos havaitset vaaratilanteen, hädässä olevan henkilön tai tämän ohjesäännön rikkomuksen, ilmoita asiasta välittömästi tapahtuman järjestäjälle, "hyviksille", häirintäyhdyshenkilöille tai hallituksen jäsenille. Osallistumalla Justuksen tapahtumiin sitoudut noudattamaan Code of Conductia.

3.2. Tapahtumien järjestäjille

Tapahtuman järjestäjien on noudatettava tätä ohjesääntöä koko tapahtuman suunnittelun ja toteutuksen ajan. Näin varmistamme, että tapahtuma on jokaiselle

turvallinen ja positiivinen kokemus. Tapahtuman järjestäjien tulee myös sisällyttää viittaus tähän asiakirjaan tapahtumakuvauksissa (tai vastaavissa teksteissä). Justuksen tapahtumavastaavaa sekä Just Us -toimikunnan jäseniä tiedotetaan epäasiallista käytöstä koskevien tapausten käsittelystä.

4. Häirintätapauksesta ilmoittaminen

Justuksella on nollatoleranssi kaikenlaista häirintää ja epäasiallista käytöstä kohtaan. Kehotamme aina puuttumaan asiaan, jos koet tai näet jotain sopimatonta. Jos todistat, kuulet tai havaitset Code of Conductin rikkomista Justuksen sitseillä, muissa tapahtumissa tai yliopiston tiloissa, toimi seuraavasti:

- 1. Puutu tilanteeseen:** Jos sinä tai joku muu kokee epäasiallista käytöstä, pyri puuttumaan asiaan ja pyydä häiritsevästi käyttäytyvää osapuolta lopettamaan välittömästi.
- 2. Häätätilanteet:** Jos joku on välittömässä vaarassa, soita hätänumeroon 112 ja kerro tilanteesta.
- 3. Ilmoita tapahtuman järjestäjille:** Kerro tilanteesta tapahtuman järjestäjille tai "hyviksille". Voit myös olla yhteydessä Justuksen puheenjohtajaan tai muihin hallituslaisiin.
- 4. Ota yhteyttä häirintäyhdyshenkilöihin:** Voit olla yhteydessä Justuksen häirintäyhdyshenkilöihin. Heidän yhteystietonsa löytyvät Justuksen nettisivuilta (<https://justuswasa.fi/jasenelle/hairintayhdyshenkilot/>). Voit ottaa yhteyttä puhelimitse, sähköpostitse tai WhatsAppin kautta.

Justus voi määrätä seuraamuksia henkilöille, joiden voidaan todeta riittävän selvityksen ja asianosaisten kuulemisen jälkeen rikkoneen Code of Conductia. Lisätietoa tästä löytyy kohdasta 5.4.

5. Code of Conductin rikkomukset

Tämä osio on suunnattu häirintätapausten käsittelystä ja ratkaisemisesta vastaaville henkilöille. Vaikka myöhemmin annetaan esimerkkejä epäasiallisesta käytöksestä, on tärkeää huomioida, että jokainen tilanne on yksilöllinen ja olosuhteet voivat vaihdella. Kaikki eivät

välttämättä ymmärrä, millaisena muut kokevat heidän käytöksensä. Jokainen tapaus tulee arvioida objektiivisesti ja tapauskohtaisesti, käyttäen harkintaa tilanteen mukaan. Justuksessa päävastuu seuraamusten määräämisestä on puheenjohtajalla yhdessä hallituksen kanssa. Tarvittaessa puheenjohtaja voi pyytää neuvoja tai apua muilta hallituksen jäseniltä, varapuheenjohtajalta ja häirintäyhdyshenkilöiltä.

Erityisesti kohdat 5 - 5.5 käydään perusteellisesti läpi ennen joka iltatapahtumaa niihin nimettyjen "hyvisten", toastmastereiden ja tarvittaessa muiden vastaavanlaatuisten toimijoiden kanssa. Tavoitteena on varmistaa, että edellä mainituilla on selkeät ohjeet ja valtuudet toimia asianmukaisin keinoin, mikäli tapahtumassa havaittaisiin Code of Conductin rikkomuksia. Perehdyttämisestä vastaa viime kädessä Justuksen hallitus.

5.1. Code of Conductin soveltaminen ulkopuolisten tahojen yhteydessä

Asiakirjassa esitetyt toimenpiteet voidaan toteuttaa myös samanaikaisesti poliisin tai muiden oikeustoimien kanssa. Mikään tässä asiakirjassa kuvatuista toimenpiteistä ei korvaa poliisille ilmoittamista eikä poliisin osallistumista silloin, kun kyseessä on rikos tai jos jonkun henkilön turvallisuus on uhattuna.

5.2. Yhdenvertainen kohtelu ja läpinäkyvyys

Ennen mahdollisten seuraamusten määräämistä on hallituksen ja häirintäyhdyshenkilöiden yhdessä kuultava kaikkia asianomaisia, jotta tapauksesta saadaan mahdollisimman kattava kuva.

Hallitus voi tiedottaa tämän asiakirjan perusteella määräämistään seuraamuksista mikäli menettelyohjesääntöä on rikottu. Tämä osoittaa, että Justus suhtautuu epäasialliseen käytökseen vakavasti ja antaa jäsenilleen mahdollisuuden ennakoida mahdollisia seuraamuksia epäsuotuisan toiminnan varalta.

5.3. Häirintäyhdyshenkilöiden sekä "hyvisten" kurinpidolliset valtuudet

Justuksen hyviksillä ja häirintäyhdyshenkilöillä on käytössään erilaisia kurinpidollisia valtuuksia puuttua häirintä- ja ongelmatilanteisiin. Toimenpiteiden ensisijaisena

tarkoituksena on selvittää kunkin tilanteen tapahtumakulku perusteellisesti ja tarvittaessa päättää asianmukaisista seuraamuksista.

Yhteydenotot ovat luottamuksellisia ja häirintäyhdyshenkilöillä on vaitiolovelvollisuus. He etenevät asiassa yhteydenottajan toiveiden mukaisesti ja vievät asiaa eteenpäin hallituksen käsiteltäväksi ainoastaan, jos yhteydenottaja niin haluaa.

1. Hyvikset ja häirintäyhdyshenkilöt voivat kutsua häirintä- tai ongelmatilanteessa mukana olleita henkilöitä keskusteluun tapahtumapaikalla. Keskustelussa käydään läpi tapahtumakulku, joka on johtanut keskusteluun.
2. Keskustelun päätteeksi hyvis tai häirintäyhdyshenkilö voi antaa häirintä- tai ongelmatilanteen aiheuttajalle varoituksen tämän käytöksen johdosta, jos kyseessä on selkeä ja lievä tapaus, joka ei vaadi ankarampia toimenpiteitä. Tarkoituksena on, että varoituksen saaja ymmärtää teon seuraukset ja näin pyritään ehkäisemään vastaavien tilanteiden uusiutumista jatkossa.
3. Mikäli häirintätilannetta ei voida asianosaisen yhteistyökyvyttömyyden, haluttomuuden tai muun syyn vuoksi tarkoituksenmukaisesti selvittää, häirintäyhdyshenkilöt, hyvikset tai hallituslaiset voivat päättää henkilön poistamisesta tapahtumasta ja/tai tiloista, jos edellä mainittujen keinojen ei voida katsoa tilanteessa olevan aiheellisia. Asian käsittely kohdan 1 mukaisesti siirtyy näin myöhemmäksi.
4. Mikäli kyse on vakavammasta rikkomuksesta tai jatkuvasta häirintä- tai ongelmatilanteiden aiheuttamisesta, hyvis tai häirintäyhdyshenkilö voi selvitettyään tapahtumien kulun ehdottaa hallitukselle jatkotoimenpiteiden määräämistä kohdan 5.4. mukaisesti.

5.4. Code of Conductin rikkomisesta seuraava menettely

Seuraamuksia harkitsee ja soveltaa hallituksen puheenjohtaja. Mahdollisia seuraamuksia ohjesääntöjen rikkomisesta ovat muun muassa seuraavat:

1. Hallituksen antama virallinen varoitus:

- Virallisen varoituksen tarkoituksena on käsitellä tilanne tai rikkomus välittömästi asianomaisen kanssa, jotta vastaava käytös ei toistuisi. Mikäli rikkomukset jatkuvat varoituksesta huolimatta, hallituksella on valtuudet määrätä muita kohdassa 5.4. eriteltyjä kurinpitotoimenpiteitä asianomaiselle. Virallisen varoituksen tavoitteena on huomauttaa sopimattomasta käytöksestä ja tarjota mahdollisuus käytöksen muuttamiseen ennen mahdollisia jatkotoimenpiteitä.

2. Porttikielto Justuksen tapahtumiin:

- Porttikielto Justuksen tapahtumiin edellyttää vakavaa rikkomusta. Porttikiellon pituus voi vaihdella yhdestä viikosta aina pysyvään porttikieltoon. Porttikiellon asettaminen vaatii hallituksen yksinkertaisen enemmistön päätöstä.

3. Erottaa luottamustehtävästä yhdistyksessä pysyvästi tai määräajaksi sekä kieltää osallistumasta Justuksen toimintaan.

- Kiellon kesto voi vaihdella yhdestä viikosta aina pysyvään kieltoon.

4. Jäsenen erottaminen yhdistyksestä:

- Viime kädessä yhdistyksen kokous voi yhdistyslain nojalla erottaa jäsenen yhdistyksestä.

Ennen kurinpitotoimesta päättämistä on henkilölle varattava tilaisuus tulla kuulluksi sekä hallituksen kokouksessa että asianomaisten kesken, jos jälkimmäisenä mainittu katsotaan osapuolten puolesta tarpeelliseksi.

5.5. Jos rikkomuksia tapahtuu luottamustehtävässä toimivan toimesta

Seuraavaa osiota sovelletaan, kun ohjesääntöä rikkoo Justuksen hallituksen jäsen tai muu luottamushenkilö.

Jos puheenjohtaja, hallituksen jäsen tai kuka tahansa Justuksen jäsenistä havaitsee merkkejä menettelyohjesäännön rikkomuksista on puheenjohtajalla viime kädessä vastuu ryhtyä toimenpiteisiin, jotta epäasiallinen toiminta loppuu. Jokainen Justuksen luottamustehtävässä toimiva sitoutuu välttämään muihin kohdistuvaa häirintää ja

muuta epäasiallista käytöstä. Mikäli epäasialliseen käytökseen on syylistynyt hallituksen jäsen, on hän esteellinen käsittelemään asiaa virallisesti.

Jos luottamustehtävässä toimivan katsotaan laiminlyöneen toiminnallaan menettelyohjesäännön sisältöä, sovelletaan asianmukaisessa menettelyssä kohtaa 5.4.

Mikäli häirintää tapahtuu hallituksen puheenjohtajan toimesta, on asia saatettava kuraattorin tietoon. Vastuu edellä mainitusta on häirintäyhdyshenkilöillä ja viime kädessä muulla hallituksella, jotta asiaa voidaan kuraattorin johdolla käsitellä yhdessä muun hallituksen kanssa.

6. Code of Conductista tiedottaminen

Justuksen hallitus on vastuussa ohjesäännön tiedottamisesta. Koska Justus on kaksikielinen ainejärjestö, ohjesäännön tulee olla saatavilla molemmilla kotimaisilla kielillä. Ohjesäännöstä ja sen sisällöstä tiedotetaan kaikille jäsenille sekä ulkopuolisille yhteistyökumppaneille Justuksen viestintäkanavien kautta, jotta Justuksen yhteisölle luodaan yhteinen perusta.

Code of Conduct liitetään myös osaksi tapahtumakuvauksia, ja menettelyohjesäännöstä tiedotetaan aktiivisesti tapahtumissa paikan päällä. Nämä ohjesäännöt on otettu käyttöön osana Justuksen jäsenyysprosessia, ja jäseneksi hyväksytyttäessä on sitouduttava noudattamaan ohjesääntöjä. Ohjesääntöä sovelletaan myös kaikkiin Justuksen jäseniin ohjesäännön voimaantulon jälkeen.